

Franckesche Stiftungen zu Halle

Joachim Langens Verbesserte und Erleichterte Lateinische Grammatica

Lange, Joachim

Halle, 1767

VD18 13160842

Coniugatio I.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-196019

IMPERATIVVS.

Mi fili, *esto* tua sorte contentus.

O vos condiscipuli, *este* diligentes et pii.

Estote misericordes, quemadmodum pater vester in caelo est
misericors.

Omnes pueri cras hora octaua *sunto* in templo.

INFINITIVVS.

Audio, fratrem tuum (fratres tuos) hodie et heri *fuisse* in
schola.

Spero, te posthac *futurum esse* diligentiores.

Spero, vos posthac *futuros esse* diligentiores.

Spero, *fore*, ut posthac discas libentius.

PARTIC. *Futurus* dies luna vobis omnibus erit laetus.

CONIUGATIO I.

ACTIVVM.

INDICATIVVS.

Præsens.

Amo Deum, qui me creauit et conseruat.

Si non *amas* Deum, non es verus christianus.

Qui *amat* Deum, is vicissim ab ipso *amatur*.

Amamus virtutem, quia est pulcherrima.

Quia me *amatis*, vos vicissim *amabo*.

Qui Deum non *amant*, sunt miserrimi omnium.

Imperfectum.

Olim *amabam* vitia, sed nunc *amo* virtutem.

Heri *amabas* pietatem et bonos mores.

Frater meus nuper *amabat* Deum, et adhuc *amat* eum.

Amabamus matrem, quia erat pia.

Amabatis olim bonas artes, ideo docti euasistis.

Mei fratres *amabant* patrem tuum, virum bonum.

Perfectum.

Amavi te semper ob probitatem tuam.

Amauisti me semper ex animo, et in posterum *amabis*.

Nemo vestrum virtutem *vmquam amauit*,

Plus.

*Plusquamperfectum.**Amaueram* te, sed tu non *amaueras* me.*Frater meus amauerat* condiscipulos suos, sed hi non *amauerant* illum.*Amaueramus* vos, sed vos non *amaueratis* Deum.*Laudauerant* quidem virtutem, sed non *amauerant*.*Futurum.**Amabo* Deum ex animo per totam vitam.*Amabis* virtutem, simul ac agnoueris eius pretium.*Mea mater* te etiam in posterum *amabit*.*Amabimus* Deum et virtutem, quod optimum est.*Amabitis* bonas artes, vt heri audiui.*Beati* Deum iſi æternum *amabunt* et laudabunt.*Recitabo* sententiam meam, quando Petrus eam *recitabit*.*Pronuntiabo* hanc vocem, sicut eam reliqui *pronuntiabunt*.

CONIUNCTIVVS.

*Præſens.*Rogat et rogabit me, vt *amem* Deum sincere.Rogo et rogabo te, vt *ames* veritatem.Rogat et rogabit fratrem, vt *amet* sapientiam.*Hortatur* et hortabitur nos, vt *amemus* iustitiam.*Hortatur* et hortabitur vos, vt *ametis* iustitiam.*Hortatur* et hortabitur illos, vt *ament* iustitiam.*Imperfectum.*Rogabat, (rogauit, rogauerat) me pater tuus, vt *amarem* Deum.*Hortabatur* (hortatus est, erat) te frater tuus, vt *amares* virtutem.*Dehortabatur* (dehortatus est, erat) te frater tuus, ne vitis *amares*.*Perfectum, plusquamperfectum et futurum.*Quamuis eum *amauerim*, tamen me non redamat: *cet*.Quamuis eum *amauerimus*, tamen nos non redamat.*Amauiſſem* hunc, ſi fuiſſet probus,

Si

Si *amauissem* hunc hominem, me *redamaret*.
 Vtinam Deum *amauissem* (es, et) ex animo: *cet*.
 Si *amauero* (is, it) sapientiam, sapiens euadam (es, et).
 Si *amauerimus* (itis, int) iustitiam, erimus (eritis, erunt)
 iusti.

IMPERATIVVS.

Ama, amate, amato, amatote, amanto non solum amicos:
 sed etiam inimicos.

Tu Deum *lauda*, et vos illum quoque *laudate*.

INFINITIVVS.

Decet christianum, Deum ac pietatem *amare*.

Spero te *amare* Deum.

Audio te *amauisse* Deum.

Video te *amaturum esse* Deum.

Noui vos *amare*, *amauisse*, et *amaturos* (as) *esse* virtu-
 tem.

Gerundia, supina, participia.

Est sane tempus, immo necessitas *amandi* Deum.

Promptus sum ad *amandum* Deum.

Amando reddimur amabiles et accepti.

Eo vel venio *amatum* bonas litteras.

Deus est *amatu* dignissimus: id est, amore vel vt *ametur*.

Omnis puer *amans* virtutem fit probus.

Pueri pietatem *amantes* parentibus sunt cari.

Puer *amaturus* Deum amat etiam condiscipulos suos.

PASSIVVM.

INDICATIVVS.

Præsens

Amor a præceptore, quando sum probus et obediens.

Amaris ab omnibus piis, quia ipse pius es.

Meus frater *amatur* a nemine, quia est improbus.

Amamur ideo a Deo, vt ipsum amemus.

Vos impii a Deo *amamini*, vt ipsum ametis.

Vitia *amantur* immo laudantur ab improbis.

Im-

Imperfectum.

Amabar immo laudabar heri ob diligentiam meam.
*Amabar*is nudius tertius ob probitatem tuam.
Amabatur meus frater olim a paucis hominibus.
 Ego et foror mea *amabamur* semper a matre.
 Vos heri non *amabamini*, quia eratis petulantes.
 Tui condiscipuli heri *amabantur* a præceptore.

Perfectum et plusquamperfectum.

Amatus sum a Deo, creatore meo, ab æterno.
Amatus es, mi frater, a parentibus nostris.
Amatus est a me frater et amata est foror.
Amati sumus ab omnibus bonis viris.
Amati estis olim, sed nunc non amamini.
Amati sunt a patre omnes probi filii.
Amati eramus ab hoc homine propter pecuniam.
Amati eratis ab omnibus propter diuitias.
Amati erant ob honestatem morum.

Futurum.

Amabor a parentibus, si fuero amabilis.
Amaberis a præceptore, si fueris amore dignus.
Amabitur tua pecunia, non tua virtus.
Amabimur a paucis ob probitatem nostram.
Amabimini non tantum a Deo, sed etiam ab omnibus piis
 hominibus: si etiam posthac eritis tam diligentes, sicuti
 adhuc fuistis.
Amabuntur tui fratres ab omnibus propter ipsorum mode-
 stiam et honestatem.
Laudabuntur omnes diligentes ob diligentiam suam.

CONIUNCTIVVS.

Præsens.

Operam dabo, vt *amer* a meo præceptore.
 Mi fili, vt *ameris*, amabilis esto,

Nescio

Nescio, an *ameris* a fratre tuo, sicut ego amor.

Pius esto frater tuus, vt *ametur* a cunctis.

Operam dabimus, vt *amemur* a praeceptore.

Mei filii, vt *amemini*, amabiles estote.

Pii sunt fratres tui, vt *amentur* a cunctis.

Aequum et iustum est, vt boni a bonis *amentur*.

Imperfectum.

Amarer hodie, si heri fuisset diligens.

Vtinam *amareris* a singulis, vti ego amor.

Frater tuus *amaretur*, nisi amore esset indignus.

Nos omnes *amaremur*, si amore essemus digni.

Vtinam vos omnes hodie *amaremini* ab omnibus.

Etiā impii *amarentur*, si pii fierent.

Perfectum.

Nescio, an vquam *amatus sim* a tuo patre.

Dubito, an *amatus sis* a parente meo.

Non dubito, quin *amatus sit* frater a fratre.

Nescio, an heri *amati simus* a te.

Dubito, an *amati sitis* a parente.

Non dubito, quin *amati sint* fratres a fratribus.

Plusquamperfectum.

Vtinam *amatus essem* a vobis ex animo.

Nisi *amatus esses* a me, non redamares me.

Si *amatus esset* frater meus, gauderem.

Vtinam *amati essemus* ab omnibus sincere.

Nisi *amati essetis* a nobis, non amaretis nos.

Si *amati essent* fratres nostri, gauderemus.

Si *laudati essemus*, vicissim alios *laudaremus*.

Vos *laudati essetis*, si fuissetis laude digni.

Nisi fratres laude indigni fuissent, *laudati essent*.

Futurum.

Si *amatus fuero* a vobis, vos mutuo amabo.

Nisi *amatus fueris* ab hoc, hunc vix amabis.

Quando *amatus fueris* frater meus, gaudebit.

Si *amati fuerimus* a vobis, vos vicissim amabimus.
 Nisi *amati fueritis* ab hoc, hunc vix amabitis.
 Quando *amati fuerint* fratres mei, gaudebunt.

IMPERATIVVS.

Frater dicit: *amare* a meis parentibus.
 Deus ipse quasi dicit ad nos: *amamini* a meis angelis.
Amator (*ameris*) a nostro præceptore: quod ego tibi non
 inuideo.
 Soror mea *amator* (*ametur*) a matre, vt sit posthac pro-
 bior.
Amaminor a vestro præceptore: ego facile permitto.
 Deus dicit: probi filii *amantor* a suis parentibus.

INFINITIVVS.

Spero, te *amari* ab omnibus: id est, quod *ameris*.
 Video et audio, vos *amari* a patre: id est, quod *ame-*
mini.
 Non dubito, fratrem *amari* a te: id est, quin frater *ame-*
tur.
 Video, intelligo, me *amatum esse* a te: id est, quod *ama-*
tus sim.
 Audio, vos *amatos esse* a patre: id est, quod *amati* sitis.
 Spero, me *amatum iri* a fratre: id est, fore, vt *amer*.
 Spero, nos a bonis *amatum iri*: id est, fore, vt *amemur*.
 Spero, has litteras a vobis *amatum iri*: id est, fore, vt
amentur.

PARTICIPIVM.

Hic puer a te *amatus*, te vicissim amabit.
 Hæc filia a matre *amata*, amabit pietatem.
 Hoc animal *amatum* insecutum est nos.
 Hi viri a nobis *amati* vobis benefecerunt.
 Deus est *amandus* omnibus christianis.
 Hæc virtus *amanda* est ob dignitatem suam.
 Verbum Dei *amandum* est ab omnibus cultoribus.
 Etiam hostes sunt *amandi* secundum Dei præceptum.

CON.